

Lov. Jeg maa derfor troe, at den ærede Rigsdagsmands Erfaring i denne Retning er aldeles enestaaende. Det Udvalg, der i forrige Sæstion var nedfat, bestod, med Undtagelse af mig, af Mænd fra de forskjellige Egne af Landet, og disse vare ligeledes Alle enige i, at der var Trang til en Lov som den nærværende, og at det var meget ønskeligt at faae en saadan ud. Dette vil jeg kun anføre med Hensyn til hvad der er udtalt om Trangen til Loven. Derimod kan jeg meget godt forstaae, at man er imod en ny Lov angaaende dette Forhold, naar man dømmes om det saaledes, som den ærede Rigsdagsmand, jeg nys nævnte, og ligeledes den sidste ærede Rigsdagsmand, der havde Ordet. Men jeg mener, at vi i denne Sag skulde see at komme lige saa vidt, som vi ere komne med Hensyn til andre Naturalydelser, nemlig at man skal søge, saavidt det efter Forholdene lader sig gjøre, at fordele dem efter Enhvers Evne til at kunne bære dem. Saaledes som Sneekastningen nu finder Sted, og saaledes ønske de to ærede Herrer jo, at den skal vedblive, er det jo Tilfældet, at hvor Arbeidskræfterne findes, der skulle de bruges, det vil altsaa sige, at den simple Indsiddet, der sidder i en lille Indsidderslue og har ikke Andet at leve af, end hvad han kan fortjene med sine egne Hænder, skal gaae med til Sneekastning ligesaa ofte som den største Gaard sender en Karl; altsaa istedetfor at Spørgsmaalet snarere kunde være om at lade den Mand, der sidder i en saa simpel Stilling, være aldeles fri, vil man have, at han skal yde det samme Arbeide som enhver Anden, der sidder i en stor Stilling. Dette er aabenbart uretsfærdigt og ubilligt. Det kan kun forsvares at afvige fra den snorlige Fordeling, naar Omstændighederne fordrer det, og derfor har nærværende Lovforslag ogsaa maattet indrømme enkelte Afvigelser fra den ligelige Fordeling, fordi man maatte erkjende, at der er Omstændigheder forbundne med dette Forhold, som gjøre, at man ikke kan fastholde den lige Fordeling til den yderste Grændse. Naar man med Hensyn til vore Kjørselsregulativer og Betarbejder omkring i Landet har været enig om at nærme sig til det ene retsfærdige Prin-

cip, saa kan jeg ikke indsee, hvorfor man i dette Forhold vil gaae den modsatte Vej og vedblive at beholde den gamle Fordeling, hvor efter der skal tages Hensyn til de større Besiddere saaledes, at disse i Forhold til deres Evner skulle svare betydelig mindre end den mindre Besiddet eller den simple besiddelsesløse Mand. Dette er, mener jeg, saa stridende imod de Begreber, hvorfra den lovgivende Magt ellers i vore Tider gaaer ud, at jeg ikke havde ventet at høre en saadan Udtalelse her i denne Sal. Det er jo dog mærkeligt at høre, at Mand med 5 og 10 Edr. Hartkorn skulle i dette Forhold vedblive usforandret at yde en lige Arbeidskraft som hidtil, medens de i alle andre Forhold maa yde efter de Edr. Hartkorn, de ere i Besiddelse af. Naar den ærede 1ste Rigsdagsmand (David) gjorde opmærksom paa, at man ikke kunde faae Nogen at leie til dette Arbeide saaledes, som der er foreslaaet i en af Lovforslagets Paragrapher, fordi man, som han sagde, omkring paa de større Gaarde ikke vilde tage Folk i Arbeide, naar man risikerede, at de saaledes bleve tagne til Sneekastning, saa maa jeg dertil bemærke, at jeg ikke seer, hvad Forstjel det vil gjøre i dette Forhold, om man giver Bedkommende den foreslaaede Betaling for Arbeidet eller ikke, thi man tager dem jo nu rundt omkring, hvor de findes, til Sneekastning paa Beiene, og dersom Gaardmændene nu kunne undvære deres Huusmænd, da disse maa gaae uden Betaling, saa ville de vist ogsaa kunne undvære dem, naar Communen betaler dem for Arbeidet. Gaardmændene ville ikke engang da komme til at undvære deres Folk saa ofte, og at de skulde være saa sjiendeligt fundede imod Huusmændene, at de ikke vilde undvære dem, fordi Huusmændene fik en liden Betaling, det stemmer ikke med min Erfaring om Forholdene. Den ærede sidste Taler brugte en ganske forunderlig Maade at rette Indvendinger imod Lovforslaget paa. Han indvendte først Meget imod, at man holdt sig til Hartkornet, og siden klagede han over, at man ikke havde holdt sig til Hartkornet alene, men ogsaa havde taget Hensyn til den personlige Forpligtelse. Jeg maa her bemærke, at det sandelig ikke gaaer an først at klage over, at man har holdt sig til Hartkornet og bagefter klage over, at man